

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddetek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokno-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti Cor. Post. No 11-3118
IZKljučno ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: mala mesečno Lit. 18,-
za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim Je-
trom Lit. 36.50.
Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica št. 5. — Telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana od estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Hudi obrambni boji na sicilskem bojišču

Preprečeni ponovni sovražnikovi poizkusi predora — Pet
sovražnikovih letal sestreljenih

Vrhovno poveljništvo. Vojno poročilo
št. 1166:

Bitka, ki že štiri dni silovito besni na
bojišču Sicilije, je postala posebno ostrva
v srednjem odseku med Regalbuto in Cen-
turipejem, kjer je trdovratni odpor osnih
čet preprečil uspeh mogočnim ponovnim

sovražnikovim poizkusom prodora.
Letalstvo Osi sodeluje pri bojih in na-
pada cilje na kopnem in na morju.
Na vzhodnem Jonskem morju so nemški
lovci uničili 3 letala tipa »Liberator«, naši
minonosci pa 2 dvomotorni letali.

General Ambrosio.

Kljub silni premoči se je sovražni poskus prodora na Siciliji izjalovil

Berlin, 4. avg. s. Kakor zatrjuje me-
narodna obveščevalna agencija, se je po-
novno izjalovil poizkus prodora, katerega
so pred tremi dnevi pričele ogromne sku-
pine čet Kanadčanov in Američanov v
srednjem odseku siciljske fronte, da bi
olajšale napredovanje Pattonovih čet v se-
vernem obalnem področju in dale znak za
pohod 8. armadi, ki je blokirana v ravnini
Catanije. V ponedeljek so množice ka-
nadskih in ameriških čet zopet enkrat
poizkušale prodreti po močni topniški pri-
pravi, ki je trajala več ur, poslužujoč se
znatnih letalskih sil. Vse to pa ni moglo
preprečiti junaških branilcev zopetnega
uspeha na področju Nicosije in Regalbu-
ta. V borbah nezasišane silovitosti so ita-
lijansko-nemške čete deloma z drznimi
protinapadi poglale sovražnika zopet na-
zaj pri čemer je imel izredno hude iz-
gube.

Trdovraten odpor osnih čet

Lizbona, 4. avg. s. Poročevalci ameriških
listov opozarjajo v svojih poročilih o ope-
racijah na Siciliji na ostro borbo in od-
pora osnih čet. Agencija »Exchange« go-
vorí o bojih na področju, ki ne pripada
nikomur, ker se Anglosasi bore na ozem-
lju, posejanim z minami in raztrganim
eksplozijami zaradi križnega ognja osi. Od-
por osnih čet označuje poročevalci za
strašovit. Isti poročevalci navajajo tudi na-
pade nemških padalcev in piše, da je cvet
Montgomeryjeve pehote v ostri borbi z
najbolj bojevitimi enicami italijansko-
nemške vojske. Tudi agencija »United
Press« omenja trdovratni odpor italijan-
sko-nemških obojestranskih sil na vzhodnem
predelu Sicilije.

Anglosaške utvare

Stockholm, 4. avg. s. Londonski poročevalci
neutrarnih listov poročajo, da zahteva-
valci zavzniki čim dalje bolj vztrajno
brezpozorno kapitulacijo Italije, kar naj
bi pomenilo, da bi se moral italijanski na-
rod z zvezanimi rokami in nogami prepu-
stiti tuji zasedbi, pri čemer bi moral po-
novno žrtvovati komaj pridobljeno svo-
bodo.

Iz Berna poročajo, da piše list »Basler
Nachrichten« v dopisu iz Londona, da tam-
kaj smatrajo, da se bo čim prej zopet
začelo sistematsko bombardiranje Italije.
Tako po Mussolinijevem padcu so zavez-
niki zavzeli stališče čakanja, da bi ugotovi-
li, kakšen bi utegnil biti nadaljnji razvoj
italijanskega zadržanja. Sedaj imajo vedno
bolj vtis, da vlada maršala Badoglio ne
namerava sprejeti pogojev Anglosasov,
kakor sta jih pojasnila Churchill in Roo-
sevelt.

V londonskih političnih krogih poudar-
jajo, da bi se morebitnih pogajanj z Ita-
lijo morala udeležiti tudi Francija, kar
dokazuje, da Anglosaški velesili ne misli-
izključiti Francije od morebitnega reševa-
nja vračenju, ki se tičejo Italije.

Kakor doznava isti poročevalci lista
»Basler Nachrichten«, postavlja sedaj tudi
moskovska »Pravda« zahtevo, da mora tu-
di Rusija sodelovati pri morebitnem bo-
doci priznanju italijanskih interesov bo-
disi zato, ker so se italijanske divizije go-
borile na vzhodnem bojišču, bodisi zato, ker
je ruski odpor preprečil Nemčiji, da bi
poslala divizije v Italijo.

Kakor se torej vidi, bi si nele Angleži in
Američani, temveč tudi Francozi in Rusi
hoteli razdeliti plen tiste Italije, ki je
nasprotno bolj kakor kdaj odločena, da
brani svoje življenje in svojo svobodo, kar
v ostalem priznava tudi mnogi nevtralni
opazovalci. (P. I. Piccolo.)

Ameriške špekulacije z živili

Stockholm, 4. avg. s. Šef ameriških orga-
nizacij za dobavo hrane v dežele, prizadete
od vojne, Lehmann, je izjavil, da bo živež

Udejstvovanje nemškega letalstva na Siciliji

Berlin, 3. avg. s. Mednarodna obvešče-
valna agencija doznava naslednje podro-
bnosti o borbah na Siciliji:

Na področju Nicosije so nemške letal-
ske skupine podnevi in ponoči napadale
ameriške in kanadske postojanke. Ameri-
čani in Kanadčani napadajo za ceno naj-
večjih žrtev obrambne fronte Osi. Na-
vzlic spretni kamuflaži, s katero skuša so-
vražnik skriti svoje ofenzivne priprave in
navzlic ojačenju protiletalske obrambe so
nemška brza bojna letala lahko izsledila
in bombardirala z uspehom zbirališča
tankov in sovražnih motornih sredstev.
Navzlic premoči sovražnih sil in navzlic
možnosti, ki jih ima zaščitenje lastnih
pokretov, čeprav z izredno potrošnjo
spremljevalnih lovcev, je moglo nemško
letalstvo s ponovnimi drznimi napadi raz-
biti oskrbovalni sistem sovražnih čet.
Včeraj je nemskim letalcem uspelo sestre-
liti v letalskih dvobojih 23 sovražnih le-
tal, med njimi 11 večmotornih bombni-
kov, ki so hoteli motiti italijansko in
nemško zaledje.

Borbenost čet na Siciliji

Bukarešta, 3. avg. s. List »Evenimen-
tu« ugotavlja, da je angloameriško na-
predovanje na Siciliji v zadnjih 48 urah
oslabelo ter dodaja, da se čete, ki zapi-
rajo dohod do Messine, drugače borijo ka-
kor so se borile prej, kar dokazuje, da
prihod Badoglia na oblast močno vpliva
tudi na italijansko vojsko.

Gospodarstvo v Iranu pod ameriškim nadzorstvom

Ankara, 1. avg. s. Opozicija v Iranu je pre-
dložila vladi protestno resolucijo zaradi prepu-
stitve Američanom zadnjih odsekov gospodar-
sko-finančne uprave države, ki so ostali pod
vodstvom Irana. Tak ukrep je zahteval severno-
ameriški finančni diktator s pretežno, da je
potrebno za rešitev Irana pred popolnim go-
spodarskim zlomom, da preide ves finančno-
denarni državni aparat v roke Američanom.

Ugodna žetev v Rumuniji

Bukarešta, 3. avg. s. V razgovoru z za-
stopnikom nekega lista je kmetijski mi-
nister Maiana podal zanimive izjave, po
katerih je bilo letos v Rumuniji posejanih
z žitom nad 3 milijone ha, z ržjo pa okrog
250.000 ha. Po prvih poročilih o mlačvi se
lahko reče, da je bil dosežen povprečni
pridelek 1.000 kg na ha. Letošnji pridelek
se bo sukal torej okrog 300.000 vagonov
žita. Računajoč potrebo, kakor je storil
minister za oskrbo, na 160.000 vagonov za
notranjo potrošnjo in količino, ki je po-
trebna za bodočo setev, bo Rumunija raz-
polagala še z 80.000 vagoni žita. Tudi pri-
delek koruze kaže dobro na površini 4
milijonov ha. Dodati je treba še 25.000
vagonov rži, ki se tudi uporablja pri pekli.
Minister je zaključil, da bodo na ukaz
konduktorja spravili velike količine žita
za bodočo leto, tako da bo potreba krita
za ves narod ob vsakem primeru. Glede
sladkorne repe je rekel minister, da je
bila letos obdelana dvojna površina v
primeri z lanskim letom. Žetev bo torej
dobra in se bo tudi proizvodnja sladkorja
povečala.

Seja vlade

Rim, 4. avg. R. S. Jutri 5. t. m. se bo
sostala vlada k seji, na kateri bodo spre-
jeti pomembni sklepi.

Novi generalni tajnik za prehrano

Rim, 3. avg. s. Za generalnega tajnika
za prehrano je bil predlagan profesor Vik-
torio Ronchi, generalni direktor ministri-
stva za poljedelstvo. Profesorju Guidu de
Marzu, generalnemu inspektorju tega mi-
nistristva, je bilo poverjeno vodstvo gene-
ralne direkcije za prehrano.

Preosnova mladinskih organizacij

Rim, 3. avg. s. Oznake »Generalno po-
veljništvo GILae in »Zvezno poveljništvo
GILae« se spreminjajo v »Izredni komisari-
jat za italijansko mladino in v »Pokrajins-
ko središče za italijansko mladino«.

Emisija kreditnih papirjev notranjega ministrstva

Rim, 3. avg. s. Uradni list objavlja de-
kret šefa vlade z datumom 31. julija
1943, s katerim se skrajna meja emisije
posebnih kreditnih vrednostnih papirjev,
imenovanih »kreditni papirji za izredne
stroške notranjega ministrstva«, določi za
drugo polletje 1943 v znesku 4 milijarde
lit za dnevne podpore potrebnim dru-
žinam vpoklicanih vojakov.

Zaključek poslovanja zakonodajnih komisij senata

Rim, 3. avg. s. Zaradi najavljenege za-
ključka 30. zakonodajne dobe so preneha-
le delovati zakonodajne komisije senata,
predsednikom teh komisij pa zapadejo
njih položaji. Člani urada predsedništva
ostanejo na položajih do imenovanja na-
slednikov.

Ostavka predsednika Kr. Akademije Italije

Rim, 3. avg. s. Cav. dr. Luigi Federzoni je
odstopil s položaja predsednika Kr. akademije
Italije. Njegov odstop je bil sprejet.

Novi predsednik Italian- skega znanstvenega društva

Rim, 4. avg. s. S Kr. ukazom je bil po-
trjen profesor senator Aldo Castellani za
predsednika Italijanskega znanstvenega dru-
štva.

Benedetto Croce ministru za narodno vzgojo

Rim, 4. avg. s. Benedetto Croce se je ta-
koj odzval ministru za narodno vzgojo in
se mu zahvalil za pozdrav, obenem pa ga
vzodbudil, naj bi začel obnovitveno delo
v šoli, kakor žele vsi šolniki.

Italijansko zastopstvo pri Lavalu

Vichy, 4. avg. s. Šef vlade Laval je
sprejel vodjo italijanskega odposlanstva v
Vichyju Christofora Lagassija iz italijan-
skega veleposlaništva v Parizu.

Kitajski tisk o izpremembah v Italiji

Singhaj, 4. avg. s. Tukajšnji listi po-
svečajo še nadalje mnogo prostora ita-
lijanskim dogodkom prejšnjega tedna. Komen-
tariji, med katerimi je zlasti značilen
uvodnik lista »Shanghai Times«, poudarja-
jo postopno in disciplinirano reorganizaci-
cijo vsega narodnega delovanja in imeno-
vanje sposobnih osebnosti na odgovorna
mesta. Navajajo tudi, da se vojna nadal-
juje z nezmanjšano živahnostjo in da je
ves narod, ki se sedaj zaveda svojih na-
log, združen in strjen okrog vladarja in
svojih voditeljev. Posebno pozornost po-
svečajo izjavam zunanjega ministra Gva-
riglie, ki jih označujejo za nepristranske
in stvarne.

Bojišče na Siciliji v ospredju zanimanja

Stockholm, 4. avg. s. Rimski poročevalci
liste »Dagens Nyheter« piše v dalj-
šem dopisu med drugim:
Kdor pregleduje pisanje italijanskih li-
stov, si je popolnoma na jasnem, da je
vsak Italijan prepričan, da se je treba
še nadalje boriti in trpeti, ako hoče Ita-
lija iziti iz sedanjega položaja častno.
Vsak razumen Italijan tudi upošteva, da
se je vlada znašla pred izredno težko na-
logo.

Dopisnik poudarja tudi razumevanje
cerkve za naloge italijanske vlade in na-
vaja v zvezi s tem izjave turinskega
nadškofa, ki je posvaril vernike, češ, da
bi bil zločin proti domovini, če bi se mo-
tilo delo vlade. Švedski novinar poroča na-
dalje, da se je italijansko življenje vrnilo
v svoje tire in da se je narod prostovolj-
no podal na delo ter skuša z najboljšo
voljo rešiti vsa velika in majhna vpra-
šanja vsakdanjega življenja. Rim nudi
sliko delovnega mira, h čemer seveda no-
čemo reči, da bi se ne razpravljajo ži-
vahno o položaju države. Ta trenutke gje-
dajo vsi predvsem na Sicilijo, ki je v
ospredju zanimanja in si ne delajo no-
benih utvar o resnosti položaja na boji-
šču. Nadalje poudarja dopisnik železno
voljo vlade in vojaških oblasti, ki hočejo
preprečiti, da bi s v tem težkem prehodu
pojavi nevarno notranji konflikti.

Rojstvo švedske princeze

Stockholm, 4. avg. s. Švedsko kraljevo
družino je razveselilo rojstvo princeze, če-
rtre hčere princeze Sibile, soproge kralje-
vega nečaka.

Silovit orkan

Buenos Aires, 3. avg. s. Silovit orkan,
ki je divjal 12 ur v Texasu blizu Mehike-
ga zaliva, je napravil ogromno škodo, za-
lasti v mestu Galveston, kjer ni nobena
hiša ostala cela. Orkan je razkril tudi naj-
trdnjše strehe, vendar žrtev ni bilo.

Sovjetski poraz ob Miusu

17.895 ujetnikov, 730 oklopnih voz, 703 topovi in 398
metalcev granat zaplenjenih ali uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 4. avg.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je ob-
javilo naslednje poročilo:

V bitki ob Miusu so pehotni in oklopni
oddelki vojske in oborožene SS pod vod-
stvom feldmaršala von Mannsteina in ge-
nerala pehote Holitta z vzorno podporo le-
talskih oddelkov pod vodstvom generala
Dettlopa preprečile ponovne poskuse za
prodor, izvedene od močnih sovražnih sil,
in so v zanosnem protinapadu porazile so-
vražnika, ki je severno od Kujbiševa pro-
dri Do 2. avgusta je bilo v teh bojih zajeto
17.895 ujetnikov, zaplenjenih ali uni-
čenih pa 730 oklopnih vozil, 703 topovi in
398 metalcev granat, kakor tudi mnogo
drugače orožja in obsežen vojni material.
Sovražne izgube padlih presegajo večkrat
število ujetnikov.

Na fronti ob Doncu in na področju pri
Bjelgorodu poskuša sovražnik z močnimi
pehotnimi divizijami in oklopnimi oddelki
ob močni letalski podpori prodreti proti
Medem ko je bil ob Doncu poskus prodora
prestražen in so bile sovjetske čete v ta-
košnjem protinapadu vržene nazaj, se hudi
boji pri Bjelgorodu še niso zaključili.

Na fronti pri Orlu so nadaljevali bolj-
ševiti svoje močne napade s teziščem
južnozahodno od mesta. Z uničenjem mno-
gih oklopnih vozil so bili povsod krvavo
odbiti.

Močni oddelki letalstva so skupaj z
maščarskimi bojnimi letali posegli v boje
na kopnem in so bombardirali noč in dan
železniške naprave in razkladalne naprave
v zaledju sovražnika.

Tudi južno od Ladoškega jezera so se
zrušili pred našimi postojankami sovražni
napadi, podprti z oklopnimi in letalskimi
silami.

Leteči oddelki in protiletalsko topništvo
letalstva so uničili večeraj veliko število
sovjetskih oklopnih voz in sestrelili 118
letal. V zadnjih dveh dneh so samo oddel-
ki vojske in SS uničili 261 oklopnih voz.

Na morju pri Murmanskju so brza bojna
letala potopila dve sovražni obalni tovorni
ladji in en sovjetski brz čoln.

Na Siciliji so nemške in italijanske čete
v večdnevni težki boji proti visoko nad-
močnemu sovražniku in v najtežjih teren-
skih in vremenskih razmerah dosegle zopet
velik obramben uspeh. Severnoameriške di-
vizije so poskušale vedno znova prodreti
srednji odsek fronte, vsi napadi pa so se
z največjimi izgubami moštva in materi-
jala izjalovili.

V času od 10. do 31. julija so naše kopne
čete uničile 309 britansko-ameriških oklop-
nih voz. Leteči oddelki in protiletalsko to-
pništvo letalstva ter oddelki kopne vojske
so sestrelili v istem času v Sredozemlju
199 letal, izmed teh samo nad Sicilijo 152.
Pri podnevnih prodorih starih letalskih
oddelkov nad zasedeno zapadno ozemlje je
bilo sestreljenih 9 letal.

Zaščitne jedinice vojne mornarice so po-
topile v večurni borbi severno od Terschellin-
ga brez lastne izgube 3 britanske brze
čolne in poškodovale nadaljnje tako
težke, da je računati z njegovo izgubo. Na
petem brzem čolnu je nastal požar.

Silovite borbe na kubanskem mostišču

Berlin, 3. avg. s. Od 15. julija divja
v odseku kubanskega mostišča silovita
borba, ki jo prekinjajo samo izredno krat-
ki odmori. V vseh odsekih tega področja,
poudarjajo v pooblaščenih virih, prikazu-
jejo razne faze borbe, ki je dosegla meje
velike tragedije, so boljšeiki vedno za-
man skušali prodreti v nemško ofenzivno
postrojitev. Na višinah neposredno zapad-
no od Krimskega, severno od Pedgrinja,
v gorah severno od Novorosijska in kon-
čno zapadno od Krimskega, nikjer ni so-
vražniku uspelo izvršiti zaželjenj prodor,
imel pa je najtežje izgube, kar je zelo
značilno, če upoštevamo, da se napadal-
cem dovajajo vedno nove rezerve in da
je sovražnik postavil na bojišče številno
močnejše sile kot jih imajo branilci. Sov-
jetci pa niso mogli izbiti nobene koristi
iz svoje številne premoči, s katero raz-
polagajo in katero kažejo naslednje šte-
vilke: 15 divizij in 8 pehotnih brigad pod-
piranih s 6 oklopnimi brigadami. Te
ogromne sile so skušale zavzeti postojan-
ke nemških čet, pa so bile neizprosno za-
držane. Nič boljša usoda ni zadela vse
ostale napade obrambnega značaja, ki so
jih Sovjeti pričeli na raznih točkah od-
seka, kakor južno od Novorosijska in na
lagunskem področju pri Azovskem morju.
Tudi v teh odsekih sovražniku ni uspelo,
čeprav je napadel vedno ne glede na iz-
gube, vdreti v trdno obrambno fronto
Nemcev.

Pomorska bitka

Berlin, 4. avg. s. Doznava se iz poobla-
ščenega vira, da so nemške nadzorne po-
morske oborožene sile davi zaključile v
bližini Tershellinga na Severnem morju
bitko proti angleškim brzim izvidnicam,
ki je trajala več ur. Med tem bojem so
bile potopljene tri angleške edince, četr-
ta pa je bila brzokone kasneje tudi potop-
ljena. Razen tega sta bili dve britanski iz-
vidniški ladji hudo poškodovani. Na nem-
ški strani ni bilo nobene izgube, razen
dveh ranjenecv med posadkami. Vse edi-
nice so se vrnile v oporišče.

Torpedirana angleška ladja

Buenos Aires, 4. avg. s. Portugalska la-
dja, ki je plula v Bahijo, je rešila 45 po-
nesrečencev z neke angleške ladje, ki jo
je torpedirala podmornica Osi. Preostale
z neke druge anglosaške ladje, ki je bila
torpedirana na južnem Atlantiku, so iz-
krcali z neke ladje na južni obali Francije.

Napredovanje generala Mackensena

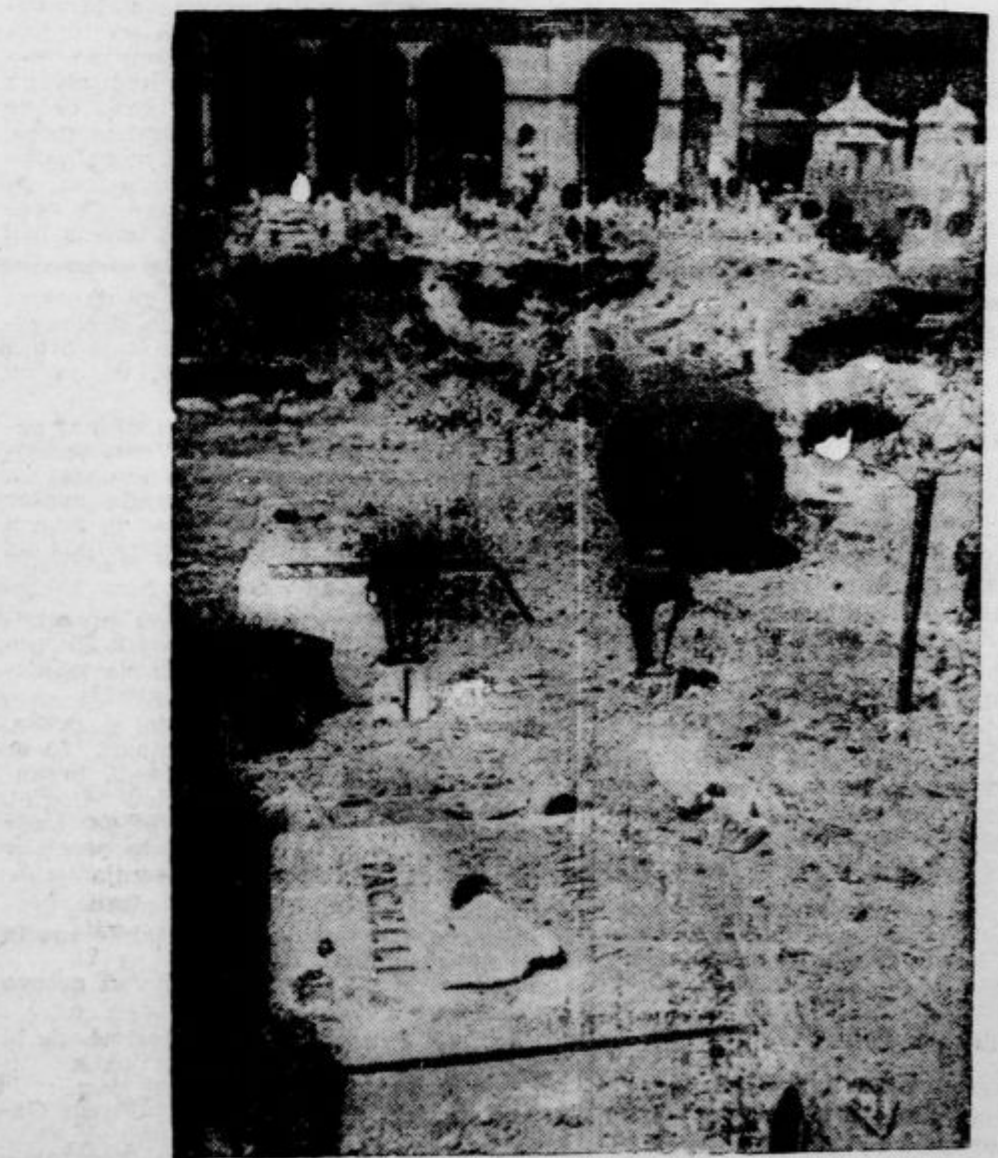
Berlin, 4. avg. s. Konjeniški general v.
Mackensen je napredoval v generala ar-
madnega zbora. V. Mackensen je sin mar-
šala von Mackensena in brat nemškega
veleposlanika v Rimu.

Požrtvovalnost italijanskih vojakov

Atene, 3. avg. s. Pretekli dni je nena-
doma izbruhnil silovit požar v smrekovem
gozdu na podnožju gore Penteliko. Zaradi
hude vročine in gorljivosti smrečne smole
so plameni kmalu zajeli ves gozd in se je
požar širil proti Penteliji, kjer je ograjal
istoimenski sanatorij. Italijanske oblasti
so takoj organizirale pomoč in oddelki ita-
lijanskih vojakov so takoj prihiteli na po-
moč in požrtvovalno reševali bolnike iz
sanatorija, ki bi sicer zgoreli. Italijanskim
vojakom se je posrečilo rešiti 90 bolnikov,
katere so odnesli na hrbtnih več kilometrov
na varno. Rešili so tudi opremo, instru-
mente in potrebščine sanatorija. Vsi listi
opozarjajo na nov dokaz požrtvovalnosti
in človečanstva italijanskih vojakov. Bol-
niki, ki so bili v sanatoriju in katere so
italijanski vojaki rešili, so izrazili v listu
»Acropolis« svojo zahvalo poveljniku ita-
lijanske posadke na tem področju.

Čestitke Taja Birmi

Bangkok, 3. avg. s. Tajski ministrski
predsednik Phibun je ob proglasitvi neod-
visnosti Birme poslal tople čestitke bir-
manskemu zunanjemu ministru.

Grob papalovih svojcev na pokopališču Veranu v Rimu, ki so ga oskrbovali anglo-
ameriški bombniki

Moda in dom

Poizkus s koščkom pisanega blaga

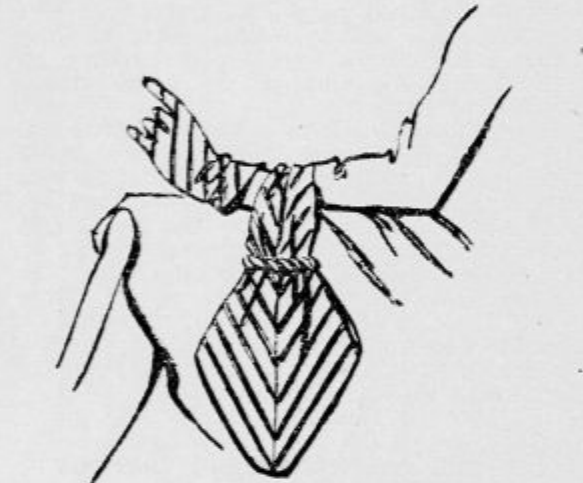
Saj ne potrebujemo nove obleke — nekaj domišljije, nekaj pisanih rut ali kos imprimeja, pa si napravimo iz sleherne stare obleke nov »model«. Če se prepustimo kraljevanju domišljije, nam pride vse prav, tudi kos vzorčastega platna, iz katerega napravimo majhen, s pentljami za-

pet telovnik. S takšnim telovnikom je videti vsaka temna obleka poletno vedra, drzno prevezana turban iz istega blaga pa s svojo originalnostjo osupne tudi najbolj vešč modistko. Tudi z ostankom imprimeja ali iz še uporabljenih delov stare obnošene obleke napravimo telovniček, ki ga klasično prekrizamo spredaj, zadaj pa po okusu opremimo z vzorčastim ali enobarvnim hrbtom.

Rokavice in torbica

Rokavic in torbice si ne moremo zamisljati kot dvoje različnih modnih podobnosti, ki nimata nobenega odnosa druga

do druge. Prava eleganca zahteva, da rokavice soglašajo s torbico. Odkar ni več usnjenih torbic in usnjenih rokavic, pa je to modno harmonijo tem lažje ustvariti, ker delamo lahko oboje iz istega blaga. K preprosti poletni obleki se imenitno poda lepa poletna torbica iz progastega platna z enakimi rokavicami.

Sodobna kuhinja

Za mrzlo večerjo — zelenjavna majoneza. V 2 jedilnih žlicah olja lahko prepražimo 3 jedilne žlice moke in zalijemo z zelenjavno juho, po možnosti dodamo še nekaj žlic surovega mleka. To mešanico močno točemo na ognju s stepalnikom za sneg, nato jo vzamemo s štedilnika in ji dodamo 2 žlici jajca v prahu, ki smo ga prej razmešale v vodi, ter začnimo z gorčico, soljo in poprom. Majonezo točemo na hladnem še naprej, da postane lepo gosta. Ko je gotova, jo vmešamo med kuhano, na koščke narezano zelenjavo (cvetača, pesa, krompir) ter začnimo vse skupaj z limonovim sokom. S to zelenjavno majonezo napolnimo lepo stekleno posodo in jo garniramo z naseklanim peteršiljem in rezinami svežega paradiznika.

Nadevani krompir. Krompir pečemo v peči kar z olupki do mehkega, ga potem izdoblamo in premešamo izdobljeno sredico z množico sesekanih zelišč, temu pa dodamo še malo juhe in eno jajce. Potem napolnimo krompirje z nadevom in jih v peči še enkrat lahko prepečemo (brez masti!).

Zeliščne rezine lahko serviramo tople za večerjo. Za vsakega člana rodbine namo-

čimo po dve rezini enotnega kruha v juhi ali paradiznikovem soku in jih namažemo z nadevom, ki ga sestavimo iz naseklanih zelišč, kakršne koli goste omake in ostanke sesekane mesa. Če je nadev predelek, ga zgostimo s kuhanim nastroganim krompirjem. Tako prirejane rezine hitro prepečemo v peči in jih serviramo k solati, potem ko smo jih potresle s parmezanom.

Namesto mesa — kolači

Kolač z marmelado. V skledi penasto zmešajte 12 dg masla, nato pa dodajte 3 rumenjake, 3 žlice sladkorja, skodelico pretlačenega navadnega sira, malo soli in 0,75 l mleka, ki ste ga napravile iz mlečnega prahu in vode. Vse to mešajte in ko je dobro premešano, dodajte malo nastroganih limoninih olupkov in sneg treh beljakov. Zmes počasi nalivajte v namazan pekač, in sicer najprej v sredino, nato pa pekač nagibljate, da se zmes enakomerno razlije po pekaču. Nato jo dajte v pečico; ko je kolač pečen, ga ga polijete z razredčeno marmelado in ga dajte še za kratek čas v pečico, da se še enkrat prepeče.

Kolač brez sladkorja in jajc. Primesi: 20 dg moke, 10 dg masla, 1/2 del mleka in malo soli. Iz vsega tega zamesimo testo ki ga damo v mrzlo vodo in ga pustimo polurugo uro v vodi. Potem testo vzamemo iz vode, ga dobro odcedimo in ga tenko razvaljamo na deski, ki smo jo dobro posule z moko. Razrežemo ga na štrikotnike, ki jih napolnimo z marmelado in tako zavijemo, da sestavimo po dva in dva nasprotna oga. Kolače pečemo v zmerno vroči pečici in pečene posujemo z vanilijnim sladkorjem, dokler so še topli.

Kolač s sadjem. Primesi: 4 jajca, 5 dg masla, 10 dg moke in 5 dg sladkorja. V sneg 4 beljakov raztočemo 4 rumenjake ter dodamo sladkor, ki smo ga prej razmešale v maslu, ter moko. Zmes pečemo na pekaču, ko pa je na pol pečena, posujemo kolač s kakršnih koli na križje razrezanim sadjem (breskve, marelice, jabolka, hruške itd.) ter ga damo ponovno v pečico. Ko je kolač dobro pečen, počakamo, da se shladi in ga šele potem razrežemo na štrikotnike.

Sladica brez jajc. 0,25 kg moke premešajte s pol litra skisane mleka in malo mlečne vode, v kateri ste raztopile mlečni prah. Temu dodajte malo masla ali masti, malo sladkorja, soli, cimeta in malo žličko pecivnega praška. Redko zmes nalijte v pekač, v katerem ste segrele žlico masti. Sladico pečete v zmerno vroči pečici, pečeno pa razrežete na štrikotnike in posujete s sladkorjem.

Križem sveta

Štorklja pevsročila smutno nesrečo. V Gosslerhausenu na Pruskem se je neka štorklja zaletela v električno omrežje visoke napetosti. Pri tem je nastal kratek stik in žival je obvisela na električni žici. Nekaj včjak, ki je videl prizor, je hotel štorklji pomagati, toda ko se je ptice dotaknil je tudi njega prešinila električna struja in se je zgrudil mrtev na zemljo.

Štednja s steklom na Madžarskem. Budimpeštanski župan je pozval prebivalstvo, naj v toplih mesecih sname notranja ali zunanja okna, da v primeru sovražnega letalskega napada ne bo razbitega preveč stekla zaradi zračnega pritiska. Oblastva bodo namreč nadomestila samo polovico razbitih stekel.

200letnica proglasitve Subotice za mesto. Dne 29. julija je minilo 200 let, odkar je Marija Terezija podelila Subotici tržne pravice. Mesto je odlele eno najpomembnejših gospodarskih središč v Bači.

Nemčija ima nad 9 milijonov šolarjev. Iz pravkar objavljenih uradnih podatkov izhaja, da število šolskih otrok v Nemčiji vsako leto narašča. Tudi šolska poslopja so vedno številnejša. Od maja 1939, ko je bilo v Nemčiji 50.745 šol, se je število do lanske jeseni dvignilo na 61.119. Število šolskih otrok se je v istem razdobju dvignilo od 7.487.000 na 9.033.000. Povprečno je v vsakem razredu 42 otrok. V ljudskih šol je šlo okoli 280.000 otrok v višje šole, in sicer 134.000 na srednje, 133.000 pa na glavne šole.

Največja nemška podzemna jama bo služila za zaklonišče. Podzemna jama pri Mühlspelu na Vestfalskem, ki je domačemu prebivalstvu nudila zatočišče že v nasledstveni vojni pred Španci in med 30letno vojno pred Rusi in Švedi, spet nudi prebivalstvu varno zaklonišče pred terorističnimi letalskimi napadi. Jama, ki je dolga 8 km, je skoro v vsej dolžini razsvetljena z električno lučjo.

Štirikratni letni pridelek. Iz Hambacha v Nemčiji poroča, da se v neki tovarni napravljajo poskusne nasade za zelenjavo, ki jih ogrevajo s 40 stopinj toplo odpadno vodo. Pod gredami je razstavljen sistem cevi, po katerih kroži topla voda, vse skupaj je pa pokrito s steklom. Na poskusnih nasadih so pridelali letos že dve letini in bodo še dve nadaljnji.

»Midva z Mokok jih bova krotila! Videli bomo, koliko časa se morejo upirati!«

»Gospod,« je s prosečim glasom šepnila Jara, »smrti greš naproti!«

»Nič se ne boj, dekle, pogumna bodi!«

»Puške imajo!«

»Jaz pa imam svoj meč, ki je strašnejši od njihovih krogel! Umakni se v kot, da te svinec ne zadene!«

Le nerada se je mlada Indijanka potuhnila za neko skrinjo, med tem ko Mokok, Carmaux in Stiller odmaknili pohištvo izpred enih vrat, samo toliko, da jim je moglo znova postati zaslon, kakor hitro bi bilo treba.

»Ste naréd?« je vprašal gusar ter vzel meč v desnico, pištolo pa v levo roko.

»Samo trenutke!« je odvrnil Mokok.

Silovito se je uprl in odtrgal od mize težko prečno latev, ki je bila v rokah takega velikanca učinkovito orožje.

»Kakor ustvarjena je za bojni kij!« je vzkliznil. »S to metlo nam očistim pot!«

»Odprite!« je ukazal kapitan.

Carmaux je ubogal. Oboja dvokrilna vrata so se odprla in markiza je stopila na prag. V desnici je držala pištolo, v levi srebren svečnik na tri roglje. Za njo je stalo osem ali deset služabnikov, po večini mulatov, oboroženih s puškami, helebardami in meči.

Carmaux je po bliskovito planil na gospo, ji iztrgal pištolo, jo objel s svojimi krepkimi rokami in jo odnesel v drugo sobo. Vse to se je zgodilo v nekaj sekundah.

»Kaj pa, če je odplul...?«

Zemljevid zvezd

Približno petdeset let so bili astronomi vsega sveta zaposleni z izdelavo velikega nebesnega zemljevida in delo se nahaja tik pred svojim zaključkom.

Eno najvažnejših znanstvenih pomagali pri tem delu tvori fotografija, kajti šele z njeno pomočjo je bilo mogoče izpopolniti metode moderne astrofizike ter napraviti v znanosti o zvezdah velik korak naprej. Prvi fotografski posnetki neba so približno sto let stari.

Zemljevid, ki o njem govorimo, so začeli sestavljati l. 1887, ko je bil v Parizu mednarodni kongres astronomov. Tam je bilo sklenjeno, da se sestavi fotografski atlant neba. To je bilo še v času, ko je bila fotografija razmeroma mlada večšina, pa so vendarle nekateri spoznali njen velik pomen in znanost. Sklep kongresa je bil poverjen posebnemu odboru, ki je moral izvršiti mnogo priprav, preden se je lotil dejanskega dela. Vsi znanstveni zavodi sveta, ki so priglasili svoje sodelovanje, so se morali na primer oskrbeti s popolnoma enakimi fotografskimi aparati, šele potem so začeli svoje delo. Nebesni zemljevid je sestavljen na podlagi številnih delnih zemljevidov. Zaradi njegove dokončne oblike in sestave so se morali znanstveniki najprej zrediti glede vsake posebnosti, posebno pa glede tehnične metode in znanstvenih vidikov, po katerih se je to delo vršilo.

Osemnajst širok sveta raztresenih observatorijev je prevzelo delo, ki ga lahko imenujemo, da je rodilo epohalne zaključke. Predvsem so sodelovale zvezdarne v Alžiru, Bordeauxu, Catanji, Greenwichu, v Helsinkforsu, Capetownu, La Plati, Melbourneu, Oxfordu, Parizu, Potsdamu, Rio de Janeiru, Santiagu, Toulouseu in Vatikanu.

Petdeset let je trajalo to orjaško delo. Ze študijske priprave so zahtevale mnogo časa, hitri razvoj fotografije pa je prinesel mnogo izpopolnitve, obenem pa je tudi otežil to veliko delo. Polagoma so astronomi sestavili celo kopo posameznih zemljevidov, katerih so na koncu našli 40.000. Vsi ti zemljevidi skupaj nudijo zdaj približno popolno sliko nebesnega svoda, kakor ga vidimo z zemlje.

Leta 1887 započeto delo je zdaj končano. Treba je samo še sestaviti neštete sektorje neba in stvar bo dogmna. Navzlic vojni dobi so observatoriji v zadnjih letih nadaljevali in uspešno zaključili svoje delo. Uspeh je velik: število zvezd, ki so jih fotografirali s pomočjo največjih teleskopov, cenijo na 900 milijonov.

MED ZAKONCEMA

»Ti si domišljaj, da prav vse razumeš.«
»To ni res, draga Amalija. So stvari, ki jih nikakor ne morem razumeti. Na primer to, kako sem te mogel vzeti za ženo.«

IDEALEN MOŽ

»Veš, draga, jaz se bom poročila samo z vojakom. Zna šivati, prati, kuhati, predvsem pa ubogati.«

IZ SODNE DVORANE

Sodnik priči: »Po čem sklepate, da je bil obtoženec pijan?«

Priča: »Po tem, ker se je prepiral s kočjažem.«

Sodnik: »To še ni noben dokaz.«

Priča: »Kaj ne bo! Kočijaža namreč nikjer ni bilo!«

Mali oglasi

Kdor išče službo plača na vsako besedo L. — 30. za dr. in prov. takoz — 50. za daljše naslove ali štiro L. 2. — Najmanjši tmes na te oglase je L. 10. — Za ščitve in dopisovanja je plačano: na vsako besedo L. 1. — Za vsake druge oglase L. — 50. za besedo, na dr. in prov. takoz L. — 50. za daljše naslove ali štiro L. 2. — Najmanjši tmes na te oglase je L. 10. —

Službe išče

PERFECTNA KUHAČICA zanesljiva, poštena, vsajena vseh gospodinskih del, z veliko prakso, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavnice«. 13095-1

POSTREZNICA, mlada, pridna, išče zaposlitve dnevno od 6. do pol 8. zjutraj in štirinajst popoldne tedensko. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 13064-1

MESTO POSTREZNICE za dopolnilo, po potrebi za ves dan, iščem. Znam tudi kuhati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavnice«. 13095-2

IZURJEN SKLADIŠČNIK išče primerno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delavnice«. 13052-2

Službo dobi GOSPOD. POMOCNICO, pošteno in delovno, za vsa hišna dela, razen vdelke perila. Iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 13091-1a

VAJENIKIŠKE SPREJMEM VAJENCA za krojaško obrt. Fr. Virant, Stari trg 3-1. 13092-44

FRIZERSKO VAJENKO sprejem takoj. Novi trg-Breg 1, F. Cokan. 13077-44

Zasluzek DIJAKI! Za popravne in privatne izpite dobite temeljite in poceni instrukcije na Turškem (Novem) trgu 5. Prijavite se lahko dnevno od 9 do 12 dop. 12984-3

PREVOZNIKA za razvažanje kuriva po mestu iščemo za stalno. Ponudbe z navedbo pogojev na ogl. odd. Jutra pod »Prevoz kuriva«. 13094-3

PRILIKA ZA ZASLUZEK s prodajo koristne knjige lahko vsak dan zasluži 90 lit dnevno. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

90 LIR dnevno zaslužijo gospodje, ne s prodajo koristnega predmeta. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

HARMONIKARSKI TECAJ Starše opozarjamo, da se prične harmonikarski tečaj za otroke 1. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 13019-3

PRODAM MRČES (uši, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uničite s Toxin praskom. Drogerija Kanc. Zidovska ulica 1. 12999-6

PEGE IN LISAJ

Vam zanesljivo odstrani Alba krema. — Drogerija Kanc. Zidovska 1. 13000-6

VRTNE STOLE zložljive, gostinske, nove proda Tribuč. Sodar. 2. nad fiorjansko cerkvijo. J 313-M-6

BREZOVJE METLE arija, 4. logate, omela id. dobiti pri Gospodarski zvezi, Blewiceva 29 in Maistrova 10. 12741-4

MIKROSKOP popolnoma nov, se ugodno proda. Cegarjeva 2, pri hišniku. 13043-6

ELEKTRICNI REŠO rabljen, prodam. Jamnik — Malgajeva 12. 13008-6

MOSKE CEVIJE štev. 42, rjave, za 500 lit, deka za posteljo, vse predvojno prod. prodam. Cesta Šolke divizije 58, podprilicje, desno. 13087-6

NAPRODAJ otroški voziček in žensko kolo. Gubčeva 13. 13092-6

SIVALNI STROJ originali Singer, skoro nov, in sivalni stroj original fax zelo poceni prodam. Hišnik, Gledališka 16. 13087-6

BAROCNA FOTELJA (starinska lepa), preproga 2X3 (stara), gugalni stol in zimnat modroc proda Marija Golob, Gallusova nabrežje 29. 13086-6

TRI MOTORNA KOLESA največji modeli, kot v novem stanju, ugodno naprodaj. Gasogeno-Merkur, Puharijeva 6. Tel. 29-27. 13083-6

VEČ KOLES najboljši znanik in motorno kolo zelo ugodno naprodaj. Šuštarščik, mehanik na delavnici, Blewiceva št. 15 (Figovec, levo dvo-rišče). 13082-6

DVA PARA moških modro ohranjenih čevljev velike številke in saloše prodam. Frapanska 27, prtilicje, levo. 13081-6

STENICE, ŠURKE, podgane zanesljivo uniči zavod za pokončevanje mrčes in golazni Zor Adol. Tavčarjeva 4-III, levo. 13079-6

PRODAM (pernice), ženske čevlje št. 38, kupce in blazine za dojenčke. Kremžar, Mandelčeva 15, l. vrata 56, Trnovo. 13071-6

ZENSKO KOLO dobre znamke in dobro ohranjeno zelo poceni prodam. Tovariška ulica 6. 13076-6

PRODAM belo, lezno, novo posteljo, žel. univalnik, velike potvalne košare in velike zabojne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 13072-6

Službo dobi

GOSPOD. POMOCNICO, pošteno in delovno, za vsa hišna dela, razen vdelke perila. Iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 13091-1a

VAJENIKIŠKE SPREJMEM VAJENCA za krojaško obrt. Fr. Virant, Stari trg 3-1. 13092-44

FRIZERSKO VAJENKO sprejem takoj. Novi trg-Breg 1, F. Cokan. 13077-44

Zasluzek DIJAKI! Za popravne in privatne izpite dobite temeljite in poceni instrukcije na Turškem (Novem) trgu 5. Prijavite se lahko dnevno od 9 do 12 dop. 12984-3

PREVOZNIKA za razvažanje kuriva po mestu iščemo za stalno. Ponudbe z navedbo pogojev na ogl. odd. Jutra pod »Prevoz kuriva«. 13094-3

PRILIKA ZA ZASLUZEK s prodajo koristne knjige lahko vsak dan zasluži 90 lit dnevno. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

90 LIR dnevno zaslužijo gospodje, ne s prodajo koristnega predmeta. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

HARMONIKARSKI TECAJ Starše opozarjamo, da se prične harmonikarski tečaj za otroke 1. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 13019-3

PRODAM MRČES (uši, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uničite s Toxin praskom. Drogerija Kanc. Zidovska ulica 1. 12999-6

PEGE IN LISAJ Vam zanesljivo odstrani Alba krema. — Drogerija Kanc. Zidovska 1. 13000-6

VRTNE STOLE zložljive, gostinske, nove proda Tribuč. Sodar. 2. nad fiorjansko cerkvijo. J 313-M-6

BREZOVJE METLE arija, 4. logate, omela id. dobiti pri Gospodarski zvezi, Blewiceva 29 in Maistrova 10. 12741-4

MIKROSKOP popolnoma nov, se ugodno proda. Cegarjeva 2, pri hišniku. 13043-6

ELEKTRICNI REŠO rabljen, prodam. Jamnik — Malgajeva 12. 13008-6

MOSKE CEVIJE štev. 42, rjave, za 500 lit, deka za posteljo, vse predvojno prod. prodam. Cesta Šolke divizije 58, podprilicje, desno. 13087-6

NAPRODAJ otroški voziček in žensko kolo. Gubčeva 13. 13092-6

SIVALNI STROJ originali Singer, skoro nov, in sivalni stroj original fax zelo poceni prodam. Hišnik, Gledališka 16. 13087-6

BAROCNA FOTELJA (starinska lepa), preproga 2X3 (stara), gugalni stol in zimnat modroc proda Marija Golob, Gallusova nabrežje 29. 13086-6

TRI MOTORNA KOLESA največji modeli, kot v novem stanju, ugodno naprodaj. Gasogeno-Merkur, Puharijeva 6. Tel. 29-27. 13083-6

VEČ KOLES najboljši znanik in motorno kolo zelo ugodno naprodaj. Šuštarščik, mehanik na delavnici, Blewiceva št. 15 (Figovec, levo dvo-rišče). 13082-6

DVA PARA moških modro ohranjenih čevljev velike številke in saloše prodam. Frapanska 27, prtilicje, levo. 13081-6

STENICE, ŠURKE, podgane zanesljivo uniči zavod za pokončevanje mrčes in golazni Zor Adol. Tavčarjeva 4-III, levo. 13079-6

PRODAM (pernice), ženske čevlje št. 38, kupce in blazine za dojenčke. Kremžar, Mandelčeva 15, l. vrata 56, Trnovo. 13071-6

ZENSKO KOLO dobre znamke in dobro ohranjeno zelo poceni prodam. Tovariška ulica 6. 13076-6

PRODAM belo, lezno, novo posteljo, žel. univalnik, velike potvalne košare in velike zabojne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 13072-6

Službo dobi GOSPOD. POMOCNICO, pošteno in delovno, za vsa hišna dela, razen vdelke perila. Iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 13091-1a

VAJENIKIŠKE SPREJMEM VAJENCA za krojaško obrt. Fr. Virant, Stari trg 3-1. 13092-44

FRIZERSKO VAJENKO sprejem takoj. Novi trg-Breg 1, F. Cokan. 13077-44

Zasluzek DIJAKI! Za popravne in privatne izpite dobite temeljite in poceni instrukcije na Turškem (Novem) trgu 5. Prijavite se lahko dnevno od 9 do 12 dop. 12984-3

PREVOZNIKA za razvažanje kuriva po mestu iščemo za stalno. Ponudbe z navedbo pogojev na ogl. odd. Jutra pod »Prevoz kuriva«. 13094-3

PRILIKA ZA ZASLUZEK s prodajo koristne knjige lahko vsak dan zasluži 90 lit dnevno. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

90 LIR dnevno zaslužijo gospodje, ne s prodajo koristnega predmeta. Zasluzite se od 8 do 9. Vidmar, Rimska cesta 10. 13062-3

HARMONIKARSKI TECAJ Starše opozarjamo, da se prične harmonikarski tečaj za otroke 1. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 13019-3

PRODAM MRČES (uši, stenice, bolhe itd.) zanesljivo uničite s Toxin praskom. Drogerija Kanc. Zidovska ulica 1. 12999-6

PEGE IN LISAJ Vam zanesljivo odstrani Alba krema. — Drogerija Kanc. Zidovska 1. 13000-6

VRTNE STOLE zložljive, gostinske, nove proda Tribuč. Sodar. 2. nad fiorjansko cerkvijo. J 313-M-6

BREZOVJE METLE arija, 4. logate, omela id. dobiti pri Gospodarski zvezi, Blewiceva 29 in Maistrova 10. 12741-4

MIKROSKOP popolnoma nov, se ugodno proda. Cegarjeva 2, pri hišniku. 13043-6

ELEKTRICNI REŠO rabljen, prodam. Jamnik — Malgajeva 12. 13008-6